

Det liberale bedrageri

Som liberal er det skræmmende at følge dansk politik, for de såkaldt liberale partier lovgiver fuldkommen i strid med deres historie og grundlæggende tankegods, skriver dagens kronikør.

Kronik

Anders Klostergaard Petersen
Professor

Enhver art må tilpasse sig forandringer i det miljø, den lever, hvis den skal overleve. Det gælder biologisk og kulturelt. Den, der ikke tilpasser sig tid og rum, må sige verden ret farvel. Det gælder både kollektivt og individuelt. Hæderkronede danske virksomheder som ØK og Nordisk Fjer findes ikke længere. De var ikke tilpasningsduelige. Postetaten er godt på vej til at gøre dem kunststykket efter.

Vi har i en 100-årig periode været tilbøjelige til at tænke kultur som magtinstrument. Kultur forstået som redskab til at holde andre nede med. Det er en vigtig pointe, som hjælper til at forstå, hvordan kultur og samfund forandrer sig over tid; men for at begribe det må man have fat i et mere centralt aspekt. Hvordan opstår kultur, og hvordan er kultur i stand til at reproducere sig selv over tid? Det er en større gåde. Se på antallet af brudte parforhold. Det er efterhånden et mirakel med dem, der overlever og formår at genskabe sig selv; for normen er skibbrud og tilintetgørelse snarere end beståen og opretholdelse.

Hvad der gælder i den nære relation mellem mennesker, har også betydning på det højere niveau. Der forsvinder knap 40 sprog på årsplan. Se på antallet af imperier, nationer og religioner, der gennem tiden er bukket under. Det er lette-

re at forstå end de få, som over tid har formået at videreføre sig selv. Men også her gælder, at undergang og ødelæggelse er et vilkår snarere end en undtagelse. Min grundlæggende opfattelse er, at kultur er en meget skrøbelig og sårbar størrelse, der kræver en betydelig indsats for dels at etableres, dels at fastholdes over tid. Derfor er der som borgerligt sindet grund til at være bekymret. Det ser skidt ud for en liberal tradition i Danmark. Det er langt fra muntert at være liberalt indstillet. Tværtom. Det er svært ikke at gribes af tristesse og intellektuelt mismod over alle dem, der som tomme tønder buldrer frem i liberal selvpukken, men hvis rabalder står i grell modsætning til manglen på liberalt tankegods og historisk selvindsigt.

Åh jo, vi har så vist en række politiske partier, der alle kappes om positionen som liberal. Men Venstre, Liberal Alliance, og hvad de ellers hedder, er i dag alene liberale af navn, men ikke af gavn. Det er forstemmende og udtryk for åndeligt armod i dansk politik. Men lad mig tage en omvej, før jeg retter fokus mod den liberale børnehaven.

Organismer må tilpasse sig, hvis de skal overleve. Det gælder også kulturelle væsener som politiske partier. Alternativet er udslettelse som Centrum-Demokraterne eller en langsom og død som Kristeligt Folkepartis moribunde eksistens eller Det konservative Folkepartis anæmiske dvale. Omvendt er der grænser for graden af tilpasning. Det siger sig selv. Hvis man foran-

drer sig alt for meget, ryger såvel genkendelighed som kontinuitet. Det er svært at se, at der er tale om samme kultur og samme sociale væsen. Hvis bruddet med fortiden bliver så voldsomt, at der ikke længere er tale om nogen egentlig forbindelse, må man spørge, om vi fortsat har med samme fænomen at gøre.

En og anden kan rimeligvis indvende, hvordan man overhovedet skal vurdere spørgsmålet, for er det ikke perspektivet, som bestemmer svaret? Vil Venstre, Liberal Alliance, og hvad de ellers hedder, ikke fremhæve, at det blot er for Jeronimus, den stadige tilpasning tager sig ud som forræderi og diskontinuitet? At det med andre ord er den gammelliberale, som har sat sig uden for tid og rum og ikke forstår, hvad en ny tid kræver?

Der er utvivlsomt et væsentligt aspektuelt element knyttet til spørgsmålet. Vi ser forskelligt; men sagen kan ikke reduceres til en diskussion om perspektiv. For at der kan være kontinuitet mellem fortid og nutid, må der nødvendigvis være genkendelighed. Og så vender jeg tilbage til spørgsmålet om liberalisme i dagens Danmark.

Enhver kultur, det være sig religion, sprog, politik, nationalt fællesskab eller verdensorganisation, har nogle grundlæggende værdier. Lad os med den amerikanske kultur- og samfundsteoretiker Roy Rappaport kalde dem ultimative hellige påstande. I en dansk sammenhæng kan vi tænke på Grundlovens centrale bestemmelser. Sådanne kerneformuleringer er

USP'er (ultimate sacred postulates), som vort land, vor kultur og vort samfund er bygget på. Enhver kultur, ethvert fællesskab, enhver politisk bevægelse har USP'er. Det gælder også liberalismen.

En af grundene til min fundamentale liberale overbevisning ligger i liberalismens pointering af den enkelte på bekostning af gruppen eller kollektivet. Ingen hob har lov at knægte den enkelte i samfundets interesse. Syndebukmekanisme og massesuggestion er i liberalismen nådesløst afmaske-

”

Måtte landets liberale partier besinde sig på arv og gæld. Alternativt bør de give afkald på betegnelsen.

sens alter. Dertil er den for historisk bevidst om de farer, der ligger, når gruppen rejser sig mod den enkelte. Derfor er tanken om den enkeltes ukrænkelige frihed og umistelige værdi en grundlæggende liberal USP. Begynder man først at bøje eller gå på kompromis med den, kan man vinke farvel til enhver tanke om liberal kontinuitet.

Derfor er det skræmmende at observere aktuel dansk liberal politik. Uden at føle sig forpligtet på arvegods eller at kende sin tradition la-

der man hånt om de mest fundamentale liberale USP'er. Love gennemføres, og forslag lægges glad og gerne frem af liberale partier, hvis besindelse på egen historisk baggrund står i skærende kontrast til et omsiggribende formynderi. Eksemplerne er grelle.

En såkaldt ghettolov lægger op til, at poders ugerlige adfærd skal have kollektiv betydning. Familien skal straffes for den enkeltes forbrydelse. Undskyld mig. Er vi i en moderne retsstat eller et afghansk stammesamfund? Det ligner til forveksling forne tiders kollektive afstraffelse af gruppen for den enkeltes misligheder. Familie og landsby må bøde for individets handlen.

Et ønske om bedre og øget integration blandt ikkeetniske danskere kan man kun støtte; men når det tager form som en lov om tvungen vuggestue- og børnehaven, må den liberale sige fra. Uanset hvor velment initiativet måtte være, skal staten ikke begive sig ud i knægtelse af den enkelte. Den enkelte familie må selv træffe valget. Er man i tvivl om denne ret, kan man læse Søren Krarup tilbage i 1960'erne og 1970'erne; men det var før, at fanden gik i kloster, gav slip på grundlæggende værdier og overgav sig til formynderismen.

Med et forbud mod maskeret beklædning under lovgiverne sig heller ikke fra at blande sig i privatlivets mindste detaljer. Kvindefrigørelsens liberale ligner i dag til forveksling deres patriarkalske modpart, som vil diktere kvinder deres påklædning. Men det må nu en gang være op til den enkelte, hvad hun eller han vil klæde sig i. Det skal ingen formynderisk statsmagt blande sig i, uanset hvor velbegrunderet initiativet i øvrigt måtte være.

Eksemplerne er kun få blandt flere. Man skal være bløjet for ikke at se, at der bag dem ligger en frygt for islam og for muslimske medborgere. Man kan diskutere det fornuftige i denne frygt, som jeg opfatter som ude af proportion med de faktiske forhold. Dertil kommer – yderligere problematisk – at man aldrig har fremmet integration gennem dæmonisering af den part, man ønsker integreret. Men lad den diskussion ligge.

Det virkeligt skræmmende er graden af det, der på tysk ganske sigende, om end latrinært, kaldes Nestscheißerei, skiden i egen rede. Af frygt for islam lader man lader hånd om egne værdier og historie. Men at lade sig kue i et værn om egen identitet demonstrerer ikke styrke, men alene ynkelig svaghed.

Den liberale ved kun alt for godt, at giver man først køb på den enkeltes grundlæggende frihedsværdier og begynder at bøje dem, er vejen banet for en grim deroute. Måtte landets liberale partier besinde sig på arv og gæld. Alternativt bør de give afkald på betegnelsen. Det er ikke bare lånte fjer, men udtryk for historisk blaserthed, blindhed og et bedrag at kalde sig liberal og føre formynderisk politik. Kald Jer liberale, hvis I vil føre liberal politik!

